

КЫРГЫЗ ССР
ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН
УСТАВЫ

УСТАВ
АКАДЕМИИ НАУК
КЫРГЫЗСКОЙ ССР

КЫРГЫЗ ССР
ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН
УСТАВЫ

Фрунзе 1964

*Кыргызстан КП БК менен
Кыргыз ССР Министрлер Совети
9.1 1964-жылдагы № 53 ток-
тому менен жактырган.*

КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН УСТАВЫ

1. Жалпы жоболор

1. Кыргызстан Советтик Социалисттик Республикасынын Илимдер Академиясы Кыргыз ССРинин эң жогорку илимий мекемеси болуп саналат жана илимди өнүктүрүү ишине ири салым кошкон республиканын өтө көрүнүктүү окумуштууларынын өзүнүн мүчөсү катарында бириктирип турат. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы түздөнтүз Кыргыз ССР Министрлер Советине баш иет. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын ишине СССР Илимдер Академиясынын Президиуму менен Кыргыз ССР Министрлер Совети жетекчилик кылат.
2. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы өзүнүн алдына мына буларды максат кылып коёт:
табигый жана коомдук илимдердин негизги багыттары боюнча изилдөө иштерин өнүктүрүү;
республиканын экономикасы менен мадания-

тын жогорулатуу үчүн маанилүү болгон перспективалуу илимий изилдөөлөрдү төмөндөгү негизги багыттарда иш жүзүнө ашыруу:

Кыргыз ССРинин табигый ресурстарын изилдөөнүн жана пайдалануунун илимий негиздери;

радиациялык физика, химия жана биология, фотоэдролук реакциялар жагындагы (электрондордун линиялык тездеткичинин базасында) изилдөөлөр; активациондук анализ;

интегралдык-дифференциалдык тендемелер, кристаллдардын физикасы, тоолуу шарттарда радио толкундарынын таралышы, катуу телолор менен минералдардын элементардык составынын физикалык методдору, тоо тектеринин физикасы жана механикасы, тоо кысымын башкаруу, алардын бузулушунун механикалык жана динамикалык методдору жагындагы изилдөөлөр;

өндүрүш процесстерин контролдоону жана башкарууну комплекстүү түрдө автоматизациялоонун принципалдуу ири милдеттерин, ирригациялык жумуштарды автоматизациялаган кезде башкаруунун чоң системаларын куруунун принциптерин чечүү, релейлик орнотмолордун жана акыркы автоматтардын теорияларын, линиялык жана динамикалык программалаштыруунун теорияларын колдонуу, борборлошкон информациялык өлчөгүч системаларды куруу;

регионалдык стратиграфияны жана тектониканы, геохимияны жана издөөлөрдүн геохимиялык методдорун, литологияны, металлогенияны изил-

дөөлөр жана пайдалуу кендерди — сымапты, сурманы, сейрек жана чачкын элементтерди, энергияны көп керек кыла турган өндүрүштүн сырьёсун прогноздоштуруу;

сейрек металлдардын өзгөчө таза элементтерин жана алардын бирикмелерин алуунун эффективдүү методдорунун негиздери иштеп чыгуу, кичинекей металлдарды алуунун технологиясын каерде колдонуунун касиеттерин жана анын илимий негиздери изилдеп үйрөнүү;

органикалык жана органикалык эмес жер семирткичтерди жана уу химикаттарды алуу; дисперстүү системалардын физико-химиясы, углеводдордун жана углеводороддордун химиясы боюнча изилдөөлөр;

мал чарбачылыктын айыл чарбалык жана техникалык өсүмдүктөрдүн продуктуулугун жогорулатуунун комплекстүү изилдөөлөрү (эксперименталдык биология, айыл чарбасын химизациялоо);

республиканын шарттарында жаныбарлардын жана өсүмдүктөрдүн биохимиясы жана физиологиясы, микробдордун микробиологиясы, биохимиясы жана вирусология жагындагы илимий изилдөөлөр, ботаникалык жана зоология проблемаларын илимий изилдөөлөр;

кыргыз элинин экономикасын, тарыхын, тилин, адабиятын жана фольклорун, азыркы табигат таануунун жана атеизмдин философиялык маселелерин, коомдук пикирдин тарыхын жана искусствонун тарыхын изилдеп үйрөнүү;

жалпы түркология маселелерин (түрк тилдеринин өнүгүшүнүн тарыхый-социологиялык жана филологиялык проблемаларын) жана дунгановедениени комплекстүү проблемаларын иштеп чыгуу (дунгандардын тарыхын, алардын тилин, адабиятын, маданиятын жана турмушун изилдеп үйрөнүү);

техникалык прогресстин принципалдуу жаңы мүмкүнчүлүктөрүн табуу жана эл чарбасында аларды пайдалануунун сунуштарын даярдоо;

дүйнөлүк илимдин жетишкендиктерин изилдеп үйрөнүү жана жыйынтыктоо, СССРдеги коммунисттик курулуштун практикасында бул жетишкендиктердин бир кыйла толук пайдаланылышына жардам берүү.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясы өзүнүн илимий изилдөөлөрү менен жана өзүнүн жүргүзгөн бүткүл иши менен СССРде коммунисттик коомду курууга активдүү катышат, бүткүл дүйнөдө тынчтыкты чыңдоо ишине жардам кылат.

3. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы табигый жана коомдук илимдердин эң маанилүү проблемалары боюнча Академиянын илимий мекемелери жана Кыргыз республикасынын жогорку окуу жайлары аткара турган изилдөөлөргө илимий жактан жалпы жетекчиликти иш жүзүнө ашырат; СССР Илимдер Академиясы белгилеген илимий изилдөөлөрдүн негизги багыттарына ылайык, табигый жана коомдук илимдер жагынан илимий-изилдөө иштеринин тематикасын аныктайт жана

6

Кыргыз ССРинде алардын координацияланышын иш жүзүнө ашырат.

4. Өзүнүн алдындагы милдеттерди аткаруу үчүн Кыргыз ССР Илимдер Академиясы:

а) табигый жана коомдук илимдер жагындагы илимий изилдөөлөрдүн негизги багыттарына жана эл чарбасын өнүктүрүүнүн мамлекеттик пландарына ылайык өзүнүн мекемелеринде негизги илимий проблемаларды иштеп чыгууну иш жүзүнө ашырат;

б) илимий, илимий-техникалык жана маданий жетишкендиктерди СССРдеги коммунисттик курулуштун практикасында эффективдүү пайдаланууга жардам берет;

в) белгиленген тартипте Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын илимий-изилдөө иштеринин пландарынын долбоорлорун иштеп чыгат жана алып келип тапшырат;

г) республикада табигый жана коомдук илимдер жагынан илимий изилдөөлөрдүн өнүгүшүнө контролдук кылууну иш жүзүнө ашырат;

д) СССР Илимдер Академиясы менен макулдашуу боюнча Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын илимий-изилдөө мекемелеринин иштеринин багытын аныктайт;

е) табигый жана коомдук илимдер жагындагы маанилүү проблемалар боюнча илимий советтердин секцияларын, ошону менен бирге регионалдык проблемалар боюнча илимий советтерди уюштурат;

ж) илимий кадрларды даярдоону иш жүзүнө ашырат жана илимий кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу боюнча иштерди жүргүзөт;

з) илимий экспертизаларды жана консультацияларды өткөрүү боюнча жетекчи органдардын тапшырмаларын аткарат;

и) илимий мекемелердин жана Академиянын мүчөлөрүнүн илимий изилдөөлөрүнүн натыйжаларын, ошону менен бирге башка окумуштуулардын Академияга алып келген эмгектерин да жарыялайт;

к) илимдин жетишкендиктерин пропагандалоого жана илимий билимдерди таратууга жардам берет.

5. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы илимий изилдөө иштерин Кыргыз ССР Министрлер Совети менен СССР Илимдер Академиясынын Президиуму бекиткен план боюнча жүргүзөт.

6. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын составында төмөндөгү бөлүмдөр болот:

1) Физика-математикалык жана математикалык илимдер бөлүмү;

2) Химико-технологиялык жана биологиялык илимдер бөлүмү;

3) Коомдук илимдер бөлүмү.

Бул бөлүмдөр Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын мүчөлөрүн илимдердин тийиштүү тармактары жана багыттары боюнча бириктирип турат.

7. Илимдер Академиясынын илимий-изилдөө институттары, бөлүмдөрү, лабораториялары, станциялары, китепканалары, Ботаника багы, илимий-изилдөө экспедициялары жана башка илимий, илимий-көмөкчү мекемелери, ишканалары жана уюмдары болот.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын алдында белгиленген тартипте уюштурулуучу илимий коомдор же бүткүл союздук илимий коомдордун бөлүмдөрү болот.

8. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы республикадагы илимий проблемаларды, ошону менен бирге табигый жана коомдук илимдер боюнча илимий-изилдөө иштерин координациялоо маселелерин талкуулоо үчүн илимий сессияларды, съезддерди, конференцияларды жана кездешмелерди чакырат.

9. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы республиканын жана СССРдин илимий-изилдөө уюмдары жана мекемелери менен, министрстволор, ведомстволор, мамлекеттик комитеттер, эл чарба советтерч, ишканалар, илимий жана илимий-техникалык коомдор менен илимий байланышты иш жүзүнө ашырып турат.

10. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы юридикалык адамдын укугунан пайдаланат. Илимдер Академиясынын сметасы Кыргыз ССРинин мамлекеттик бюджетине киргизилет.

II. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын составы

11. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын составына ардактуу академиктер, академиктер жана мүчө-корреспонденттер кирет.

12. Чоң илимий мааниси бар эмгектери менен илимди байыткан окумуштуулар Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиги болуп шайланат.

13. Ири илимий эмгектери менен илимди байыткан окумуштуулар Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын мүчө-корреспонденти болуп шайланат.

14. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктеринин жана мүчө-корреспонденттеринин жалпы санын Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын СССР Илимдер Академиясы менен макулдашылган сунушу боюнча Кыргыз ССР Министрлер Совети аныктайт.

III. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктерин жана мүчө-корреспонденттерин шайлоонун тартиби

15. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктерин жана мүчө-корреспонденттерин шайлоо кеминде 2 жылда бир жолу болот жана мындай шайлоо Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму тарабынан СССР Илимдер Академиясынын Президиуму менен макулдашуу бо-

юнча бош вакансиялардын чегинде же Кыргыз ССР Министрлер Совети жаңы вакансияларды белгилеген кезде дайындалат.

Шайлоону өткөрүүнүн убагын Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму аныктайт.

16. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктерин жана мүчө-корреспонденттерин шайлоону өткөрүү жөнүндө Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумунун билдирүүсү шайлоону өткөрүүгө эки ай калгандан кечиктирбестен республикалык басма сөздөрдө жарыяланат.

17. Ушундай жарыялоо болгон күндөн тартып бир айдын ичинде жарыялоодо көрсөтүлгөн адистиктер боюнча Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академигине жана мүчө-корреспондентигине кандидаттардын ысымдарын тийиштүү мотивировка менен кат жүзүндө Кыргыз ССР Илимдер Академиясына билдирүү үчүн илимий мекемелерге, коомдук уюмдарга, илимий кызматкерлерге жана алардын топторуна укук берилет.

СССР Илимдер Академиясынын сунуштарын эске алып, Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академигине жана мүчө-корреспондентигине көрсөтүлгөн жана катталган кандидаттардын ысымдары шайлоого 15 күн калгандан кечиктирбестен республикалык басма сөздөрдө жарыяланат.

18. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктери жана мүчө-корреспонденттери Кыргыз

ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунда жашырын добуш берүү менен СССР Илимдер Академиясынын жана Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын тийиштүү бөлүмдөрүнүн Жалпы чогулуштарында рекомендация алган адамдардын ичинен шайланат.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академигине жана мүчө-корреспонденттигине шайлоо үчүн көрсөтүлгөн кандидатуралар Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын тийиштүү Бөлүмүнүн Жалпы чогулушунда талкууланат жана Бөлүмдүн Жалпы чогулушуна катышкан анын академиктеринин жана мүчө-корреспонденттеринин жөнөкөй көпчүлүк добушу менен ачык колго салуу аркылуу кабыл алынат.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунда Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктери чечүүчү добуш берүү укугунан пайдаланышат.

Эгерде Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын бардык академиктеринин кеминде 2/3 бөлүгү заседаниеге катышса, анда Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушу шайлоону өткөрүүгө укуктуу.

Шайлоону өткөрүү убагында чет өлкөлөрдө командировкада жүргөн, республикадан башка жерлерде жашап, Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушуна катышууга мүмкүнчүлүгү болбогон академиктер, ошону менен бирге деп соолугу боюнча заседаниелерге катышууга

жана добуш берүүгө мүмкүнчүлүгү болбогон Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктери да Илимдер Академиясынын тизмелик составына киргизилбейт.

IV. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктеринин жана мүчө-корреспонденттеринин милдеттери жана укуктары

19. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академигинин жана мүчө-корреспондентинин башкы милдети: илимий изилдөөлөрдү жеке өзү иш жүзүнө ашыруу, негизги илимий проблемаларды коллективдүү түрдө иштеп чыгууну уюштуруу жана ушул иштеп чыгууга илимий жактан жетекчилик кылуу жолу менен илимди жаңы жетишкендиктер жана табылгалар менен байытууда турат.

Академиктер жана мүчө-корреспонденттер Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумунан Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумунун жана тийиштүү Бөлүмүнүн чечими боюнча алар өздөрү иш жүзүнө ашыруучу илимий иштерди жүргүзүү үчүн зарыл болгон шарттарды алууга укуктуу.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктери жана мүчө-корреспонденттери илимдин жетишкендиктерин эл чарбасына киргизүүгө жана аларды маданият курулушунда пайдаланууга активдүү жардам берет, илимий кадрларды даяр-

доо жана алардын квалификациясын жогорулатуу боюнча иш жүргүзүшөт жана Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумунун жана тийиштүү Бөлүмдөрдүн тапшырмаларын аткарууга милдеттүү.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктери жана мүчө-корреспонденттери Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун ишине жана тийиштүү Бөлүмдөрдүн ишине катышат.

20. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын ар бир академиги жана мүчө-корреспонденти өздөрүнүн адистигине ылайык Илимдер академиясынын Бөлүмдөрүнүн биринин мүчөсү болуп саналат.

21. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктери жана мүчө-корреспонденттери Илимдер академиясынын тийиштүү Бөлүмдөрүнө жыл сайын өздөрүнүн иштери жөнүндө отчет берип турушат.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктеринин жана мүчө-корреспонденттеринин отчеттору Илимдер Академиясынын Президиумунун заседаниелеринде жана Бөлүмдөрдүн Бюросунун заседаниелеринде угулат.

22. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын мүчөлөрү Илимдер Академиясынын Президиумунун жана Бөлүмдөрдүн кароосуна илимий жана илимий-уюштуруучулук маселелерди коюуга, ошону менен бирге Академиянын Президиуму жана Бө-

лүмдөрү аркылуу ушундай маселелерди Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун жана Бөлүмдөрдүн Жалпы чогулушунун талкуулоосуна коюуга укуктуу.

23. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктери жана мүчө-корреспонденттери, эгерде алардын иштеген иштери ССР Союзуна зыян келтирүүгө багытталган болсо, анда Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун токтому боюнча өздөрүнүн наамынан ажыратылышы мүмкүн.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академигин же мүчө-корреспондентин чыгарганда шайлоо кезинде белгиленген добушка коюунун тартиптери колдонулат.

V. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын жалпы чогулушу

24. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктеринен жана мүчө-корреспонденттеринен турган Жалпы чогулуш Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын жогорку органы болуп саналат. Эгерде Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктеринин тизмедеги составынын 3 төн 2 бөлүгү Жалпы чогулушка катышса, анда ал толук укуктуу чогулуш болуп эсептелет.

25. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушу республикадагы табигый жана коомдук илимдер жагындагы илимий изилдөөлөр-

ду талкуулайт жана алардын багытын аныктайт. Академиянын ишинин уюштуруу маселелерин чечет, жыл сайын Академиянын Президиумунун, Бөлүмдөрүнүн жана башка мекемелеринин, ошону менен бирге Академиянын мүчөлөрүнүн отчеттук докладдарын угат жана бекитет, илимий жана илимий-уюштуруучулук мүнөздөгү проблемаларды талкуулайт; Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктерин жана мүчө-корреспонденттерин жана Илимдер академиясынын Президиумун шайлайт; Академиянын илимий-изилдөө мекемелеринин директорлорун шайлайт.

26. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын сессиялары, керегине жараша, бирок жылына эки жолкудан кем эмес түрдө чакырылат. Илимдер Академиясынын жылдык чогулуштары жылдын биринчи кварталында чакырылат.

Илимдер академиясынын Жалпы чогулуштун талкуулоосуна кандайдыр бир маселе койгусу келген ар бир мүчөсү бул жөнүндө Илимдер академиясынын Президиумуна күн мурун кат жүзүндө кабарлап коюуга тийиш.

27. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктери Академиянын Жалпы чогулушунда чечүүчү добуш берүү укугунан пайдаланышат.

Академиянын мүчө-корреспонденттери жана илимий мекемелердин жетекчилери кеңеш берүүчү добуш укугунан пайдаланышат.

28. Ушул Уставга ылайык, чечим кабыл алуу үчүн кеминде добуштардын 3 төн 2 бөлүгү же 4

төн 3 бөлүгү талап кылынган учурлардан башка убактарда, Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушундагы маселелер ушул чогулушка катышып, чечүүчү добуш берүүгө укугу болгон адамдардын добуштарынын жөнөкөй көпчүлүгү менен чечилет.

VI. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму

29. Илимдер Академиясынын Президиуму президенттин, вице-президенттердин, Илимдер академиясынын Президиумунун башкы окумуштуу секретарынын жана Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушу аныктаган санда Президиумдун башка мүчөлөрүнүн составында түзүлөт.

Илимдер академиясынын Жалпы чогулушу академиктердин ичинен Илимдер Академиясынын президентин төрт жылдык мөөнөткө шайлайт.

Академиянын Жалпы чогулушу академиктердин жана мүчө-корреспонденттердин ичинен Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын вице-президенттерин жана Президиумдун башка мүчөлөрүн төрт жылдык мөөнөткө шайлайт.

Жалпы чогулуш тарабынан шайланган Президиумдун мүчөлөрүнөн — Академиянын академиктеринен жана мүчө-корреспонденттеринен Президиум Илимдер Академиясынын Президиумунун башкы окумуштуу секретарын төрт жылдык мөөнөткө шайлайт.

Президентти, вице-президенттерди жана Президиумдун башка мүчөлөрүн шайлоо добуштардын жөнөкөй көпчүлүгү менен жашырын добушка салуу аркылуу жүргүзүлөт. Президиумдун бүткүл составын шайлоо, ошолор менен бир мезгилде, төрт жылда бир жолу жүргүзүлөт.

Президиумду шайлаган кезде анын составын системалуу түрдө жаңыртуу жана жетекчиликтин улам биринен-бирине өтүп туруу принциби сакталат.

Президиумдун мүчөлөрү, эреже боюнча, катары менен эки шайлоо мөөнөтүнөн ашпаган убакытка шайланат. Айрыкча учурларда гана окумуштуулар, эгерде жашырын добуш берүүгө катышкан академиктердин кеминде 4 төн 3 бөлүгү аларга добушун беришсе, Президиумдун составына катары менен эки шайлоо мөөнөтүнөн ашык убакытка шайланышы мүмкүн.

Президиумдун мүчөлөрүнүн ортосунда милдеттерди бөлүштүрүүнү Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму белгилейт.

30. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун чечимдерин иш жүзүнө ашырат жана Жалпы Чогулуштун сессияларынын ортосундагы мезгилде Академиянын бүткүл ишине жетекчилик кылат.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму өзүнүн бүткүл ишинде Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушуна эсепкер.

Президиум Жалпы чогулуштун сессияларынын ортосундагы мезгилде өзү кабыл алган эң маанилүү чечимдер жөнүндө Жалпы чогулушка баяндап турат.

Академиянын жалпы чогулушу Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктеринин жалпы санынын (тизмедеги санынын, 18-пунктту караңыз) 3 төн 2 бөлүгүнүн көпчүлүк добушу менен Илимдер Академиясынын Президиумунун айрым мүчөлөрүн мөөнөтүнөн мурда бошото алат жана чыгып калгандардын ордуна Академиянын Президиумунун кезектеги шайлоосуна чейин калган мөөнөткө жаңы мүчөлөрдү шайлай алат.

Президиумдун айрым мүчөлөрүн мөөнөтүнөн мурда бошотуу жөнүндөгү чечим жашырын добуш менен кабыл алынат; Президиумдун жаңы мүчөлөрүн шайлоо Академиянын ушул Уставына ылайык жүргүзүлөт.

31. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму:

а) Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун сессиясын чакырат;

б) Илимдер Академиясы өзүнүн милдетин аткаруу үчүн зарыл болгон илимий-изилдөө жана илимий-көмөкчү мекемелер менен ишканаларды закон тарабынан белгиленген тартипте ачат жана ушул мекемелер жана ишканалар жөнүндөгү жоболорду бекитет;

табигый жана коомдук илимдердин эң маанилүү комплекстүү проблемалары боюнча илимий

советтердин секцияларын, регионалдуу проблема-
лар боюнча илимий советтерди, ошону менен бир-
ге комитеттер менен комиссияларды уюштурат;

в) илимий съезддерди, конференцияларды жа-
на кенешмелерди чакырат, изилдөөчү экспедиция-
ларды уюштурат;

г) Бөлүмдөрдүн жана илимий мекемелердин
илимий-изилдөө иштеринин пландарын, Илимдер
академиясынын бастырууларынын пландарын бе-
китет жана ушул пландардын аткарылышын кон-
тролдойт;

д) Академиянын жана Кыргыз ССР Илимдер
Академиясынын Президиумунун иштери жөнүндө-
гү жылдык отчетторду Илимдер академиясынын
Жалпы чогулушунун талкуулоосуна жана беки-
түүсүнө коёт;

СССР Илимдер Академиясы менен маакулда-
шуу боюнча Кыргыз ССР Илимдер Академиясы-
нын илимий изилдөө мекемелеринин иштеринин
багытын жана ал мекемелерди адистештирүүнү
аныктайт;

союздук республикалардын илимдер академия-
лары менен жана СССРдин башка илимий меке-
мелери менен илимий байланыш түзүүнү иш жү-
зүнө ашырып турат;

белгиленген тартипте Кыргыз ССР Илимдер
Академиясынын эл аралык байланыштарын иш
жүзүнө ашырып турат;

е) илимий кадрларды даярдоого жана Акаде-

миянын илимий кызматкерлеринин квалификация-
сын жогорулатууга жетекчилик кылат.

ж) илимий-изилдөө жумуштарынын натыйжа-
ларын эл чарбасында жана маданият курулушун-
да пайдаланууну камсыз кылуу үчүн чара көрөт;

з) Кыргыз ССРинин эл чарбасын жана мада-
ниятын өнүктүрүү үчүн чоң мааниси болгон или-
мий эмгектер үчүн сыйлыктарды берет.

32. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын
Президиуму институттардын директорлорунун
илимий иштер боюнча орунбасарларын жана
Илимдер академиясынын системасындагы башка
мекемелердин жетекчилерин, окумуштуу секре-
тарларды, секторлордун жана лабораториялар-
дын жетекчилерин, ошону менен бирге илимий
мекемелердин старший илимий кызматкерлерин
жана журналдардын редакциялык коллегиялары-
нын составын бекитет.

33. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын
Президиуму Илимдер академиясынын кредиттери-
нин башка башкаруучусу болуп саналат. Ал,
Академиянын жылдык сметасын бекитет, илимий-
изилдөө иштеринин планына ылайык, Өкмөт тара-
бынан берилүүчү ассигнованиелерди Академия-
нын мекемелеринин ортосунда бөлүштүрөт жана
каражаттардын туура расходдолушуна контрол-
дук кылат.

34. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын
Президиуму Кыргыз ССР Илимдер Академиясы-
нын Уставын Академиянын бардык мекемелери

менен бардык кызмат адамдарынын сакташына контролдук кылууну иш жүзүнө ашырат.

35. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумунун алдында төмөндөгүлөр болот:

- а) Редакциялык-басмалык совет;
- б) Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын басмасы;
- в) Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын китепканасы;
- г) Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын китепкана совети;
- д) илимий советтер, комитеттер, комиссиялар, илимий коомдор;
- е) Терминология комиссиясы;
- ж) чарбалык расчёттун негизинде иштеп жаткан ишканалар жана уюмдар.

36. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумунун кызмат аппараты болуп, ал Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму тарабынан ушул аппарат жөнүндө бекитилген жоболордун негизинде иштейт.

VII. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын бөлүмдөрү

37. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Бөлүмү илимий жана илимий-уюштуруучулук борбор болуп саналат, ал, Илимдер Академиясында илимдердин бир же бир нече тармактарынын окумуштууларын бириктирип турат.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Бөлүмү республикада илимдин тийиштүү тармагынын өнүгүшү үчүн, ошону менен бирге Бөлүмдүн составына кирген илимий мекемелердин иштеринин ал жайы үчүн жоонкерчиликти алып барат жана Жалпы чогулуштун жана Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумунун алдында эсеп-кысап берип турат.

38. Илимдер Академиясынын ушул Бөлүмдөгү академиктеринен жана мүчө-корреспонденттеринен турган Бөлүмдүн Жалпы чогулушу Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын жогорку органы болуп саналат.

Бөлүмдүн жалпы чогулушу:

а) республикада илимдин тийиштүү тармагын өнүктүрүүнүн жана пландаштыруунун негизги багыттарын жана принципиалдуу маселелерин, илимий изилдөөлөрдүн натыйжаларын эл чарбасына киргизүүнү жана аларды маданият курулушунда пайдаланууну талкуулайт;

б) илимдин тийиштүү тармагында илимий-изилдөөлөрдүн натыйжаларын талкуулайт жана илимий-изилдөө иштеринин жыйынтыктуу пландарын карап чыгат;

в) Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын илимий-изилдөө мекемелеринин иштеринин багытын жана ал мекемелерди адистештирүүнү талкуулайт жана Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумуна тийиштүү сунуштарды киргизет;

г) Кыргыз ССР Илимдер Академиясында жаңы илимий мекемелерди уюштуруу маселелерин, ошону менен бирге азыр иштеп жаткан илимий мекемелердин структураларын жана алардын иштеринин багытын өзгөртүү маселелерин карап чыгып, Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумуна тийиштүү сунуштарды киргизет.

д) Бөлүмдүн алдында турактуу жана убактылуу комиссияларды, ошону менен бирге илимий советтерди уюштурат жана алардын составын бекитет.

е) Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын илимий мекемелеринин илимий иштери жана алар үчүн кадрлар даярдоо жөнүндөгү, ошону менен бирге аякталып бүткөн илимий-изилдөө жумуштарынын натыйжаларын эл чарбасына жана маданият курулушуна киргизүү боюнча иштер жөнүндөгү отчетторду угат;

ж) Бөлүмдүн иштери жөнүндөгү отчетторду угат жана бекитет;

з) Бөлүмдүн Бюросун шайлайт;

и) республикада илимий проблемаларды жана илимдин тийиштүү тармагы боюнча илимий-изилдөө иштерин координациялоо маселелерин талкуулоо үчүн илимий сессияларды, конференцияларды жана кеңешмелерди чакырат;

к) Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын академиктигине жана мүчө-корреспонденттигине шайлоо үчүн көрсөтүлгөн кандидатуралар боюнча рекомендациялар чыгат (ачык добушка салганда

бөлүмдүн чогулушка катышып отурган мүчөлөрүнөн добуштардын жөнөкөй көпчүлүгүн алган кезде көрсөтүлгөн кандидатура рекомендация кылынды деп эсептелет).

39. Бөлүмдүн чогулуштарынын ортосундагы мезгилде Бөлүмдүн мүчөлөрүнүн ишине Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын вице-президенти башкарган Бөлүмдүн бюросу жетекчилик кылат. Бөлүмдүн чогулушу Бөлүмдүн мүчөлөрүнөн бөлүмдүн Бюро мүчөлөрүн төрт жылга шайлайт жана алар Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму тарабынан бекитилет.

Бөлүмдүн окумуштуу секретары Бөлүмдүн Бюросунун сунушу боюнча Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиуму тарабынан илимдердин докторлорунан же кандидаттарынан 4 жылдык мөөнөткө шайланат.

Бөлүмдүн Бюро мүчөлөрүн шайлоо жашырын добушка салуу аркылуу добуштардын жөнөкөй көпчүлүгү менен жана бир мезгилдин ичинде төрт жылда бир жолу жүргүзүлөт.

Бөлүмдүн жетекчилерин шайлаган кезде жетекчиликти дайыма жаңыртуу жана биринен бирине өтүү принциптери сакталат.

Бөлүмдүн мүчөлөрү жетекчи кызматтарга катары менен эки жолудан ашык мөөнөткө шайлана албайт.

Айрыкча учурларда гана окумуштуулар, жашырын добуш берүүгө катышкан Бөлүмдүн мүчөлөрүнүн кеминде 4 төн 3 бөлүгү алар үчүн добуш

берсе, катары менен эки жолкудан ашык мөөнөткө шайлана алат.

40. Бөлүмдүн бюросу:

а) Бөлүмдүн жалпы чогулуштарын чакырат;

б) Бөлүмдүн компетенциясына кирген бардык маселелерге оперативдүү жетекчиликти иш жүзүнө ашырат; Бөлүмдүн компетенциясына тиешелүү болгон илимий жана илимий-уюштуруучулук маселелерди Бөлүмдүн чогулуштарында кароого даярдоону уюштурат, Бөлүмдүн чогулуштарынын чечимдерин аткарууну камсыз кылат;

в) сыйлыктарды берүү комиссияларынын иштерине жалпы жетекчиликти турмушка ашырат, алардын иштеринин натыйжаларын талкуулоону уюштурат жана сыйлыктарды берүү жөнүндө Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумуна сунуш киргизет.

41. Илимдер Академиясынын Бөлүмдүн Бюросунун ишине жетекчилик кылган вице-президенти Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумунун заседаниелеринде Бөлүмдүн компетенциясына тиешелүү болгон маселелер боюнча докладчик болуп саналат, Бөлүмдүн чогулуштарында председателдик кылат жана өзүнүн ишинде Жалпы чогулушка жана Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Президиумуна эсепкер.

42. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын ушул Бөлүмдөгү академиктери менен мүчө-корреспонденттери бөлүмдүн чогулуштарында чечүүчү добуш берүү укугуна ээ болушат.

Институттун директору, эгер ал Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын анык мүчөсү же мүчө-корреспонденти болбосо, тийиштүү Бөлүмдүн чогулуштарына кеңеш берүүчү добуш укугу менен катышат.

43. Ушул Уставга ылайык, чечим кабыл алуу үчүн добуштардын көпчүлүгү — 4 төн 3 бөлүгү талап кылынган учурлардан башка убактарда, Бөлүмдүн жалпы чогулуштарындагы маселелер чогулушка катышып отурган, чечүүчү добуш берүүгө укугу бар адамдардын добуштарынын жөнөкөй көпчүлүгү менен чечилет.

44. СССРдин жогорку жана атайын орто билим Министерствосунун уруксаты менен Бөлүмдөрдүн жана институттардын алдында илимий даража алуу үчүн диссертацияларды жактоого кабыл алуу боюнча окумуштуу советтер түзүлүшү мүмкүн.

45. Илимдер Академиясынын Бөлүмдөрү жөнүндөгү жобону Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушу бекитет.

VIII. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын илимий-изилдөө мекемелери

46. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын илимий-изилдөө мекемесинин башында институттун директору, өзүнчө бөлүмдүн же лабораториянын башчысы турат.

Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын инсти-

тутунун директору СССР Илимдер Академиясы менен макулдашуу боюнча Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунда жашырын добуш берүү аркылуу добуштардын жөнөкөй көпчүлүгү менен негизги окумуштуулардан төрт жылдык мөөнөткө шайланат.

48. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын илимий-изилдөө институттары Илимдер Академиясынын институту жөнүндө Академиянын Жалпы чогулушу бекиткен жобонун негизинде аракет кылат.

IX. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын өзгөчө укуктары

49. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы окумуштуулардын, адабият, маданият жана искусство ишмерлеринин кол жазмаларын, ошону менен бирге Илимдер академиясынын мекемелеринин архивдик материалдарын жана илим үчүн, анын тарыхы үчүн баалуу болгон башка материалдарды сактоого укуктуу.

50. Кыргыз ССР Илимдер Академиясы СССРдин жана союздук республикалардын илимий мекемелери, жогорку окуу жайлары жана китепканалары менен, ошондой эле башка өлкөлөрдөгү мекемелердин китепканалары менен басмага басылып чыккан китептерди айырбаштоого укуктуу.

51. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун, Илимдер Академиясынын

Президиумунун, илимий-изилдөө институттарынын жана Илимдер Академиясынын аларга теңештирилген башка илимий мекемелеринин печаттары болот, ал печаттарда Кыргыз ССРинин мамлекеттик гербинин сүрөтү тартылып, тийиштүү мекеменин наамы кыргыз жана орус тилдеринде жазылып коюлат.

X. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Уставын өзгөртүүнүн тартиби

52. Кыргыз ССР Илимдер Академиясынын Уставын өзгөртүү Илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун чечими боюнча жүргүзүлөт, мындай чечим Кыргыз Илимдер Академиясынын академиктеринин жалпы санынын (тизмедеги санынын, 18-пунктту караңыз (көпчүлүк) кеминде 3 төн 2 бөлүгүнүн) добушу менен кабыл алынат.

У С Т А В
АКАДЕМИИ НАУК
КИРГИЗСКОЙ ССР

*Одобрен ЦК КП Киргизии
и Советом Министров Киргиз-
ской ССР 9.I 1964 г.*

Постановление № 53.

УСТАВ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

I. Общие положения

1. Академия наук Киргизской Советской Социалистической республики является высшим научным учреждением Киргизской ССР и объединяет в качестве своих членов наиболее выдающихся ученых республики, вносящих крупный вклад в дело развития науки.

Академия наук Киргизской ССР подчинена непосредственно Совету Министров Киргизской ССР. Руководство деятельностью Академии наук Киргизской ССР осуществляется Президиумом Академии наук СССР и Советом Министров Киргизской ССР.

2. Академия наук Киргизской ССР имеет своей целью:

развитие исследований по ведущим направлениям естественных и общественных наук;

осуществление перспективных научных исследований, важных для подъема экономики и культуры республики, в следующих основных направлениях:

научные основы изучения и использования природных ресурсов Киргизской ССР;

исследования в области радиационной физики, химии и биологии, фотоядерных реакций (на базе линейного ускорителя электронов); активационный анализ;

исследования в области интегро-дифференциальных уравнений, физики кристаллов, распространения радиоволн в горных условиях, физических методов анализа элементарного состава твердых тел и минералов, физики и механики горных пород, управления горным давлением, механических и динамических методов их разрушения;

решение крупных принципиальных задач комплексной автоматизации контроля и управления производственных процессов, принципов построения больших систем управления при автоматизации ирригационных работ, применение теории релейных устройств и конечных автоматов, теории линейного и динамического программирования, построение централизованных измерительных информационных систем;

исследования региональной стратиграфии и

тэктоники, геохимии и геохимических методов поисков, литологии, металлогении и прогнозирования полезных ископаемых — ртути, сурьмы, редких и рассеянных элементов, сырья для энергоемких производств;

разработка основ эффективных методов получения особо чистых элементов редких металлов и их соединений, изучение свойств, областей применения и научных основ технологии получения малых металлов;

получение органических и неорганических удобрений и ядохимикатов; исследования по физико-химии дисперсных систем, химии углеводов и углеводородов;

комплексные исследования повышения продуктивности животноводства, сельскохозяйственных и технических культур (экспериментальная биология, химизация сельского хозяйства);

научные исследования в области биохимии и физиологии животных и растений, микробиологии, биохимии микробов и вирусологии, проблем ботаники и зоологии в условиях республики;

изучение экономики, истории, языка, литературы и фольклора киргизского народа, философских вопросов современного естествознания и атеизма, истории общественной мысли и истории искусства;

разработка вопросов общей тюркологии (историко-социологические и филологические проблемы развития тюркских языков) и комплексных про-

блем дунгановедения (изучение истории дунган, их языка, литературы, культуры и быта).

выявление принципиально новых возможностей технического прогресса и подготовка рекомендаций для их использования в народном хозяйстве;

изучение и обобщение достижений мировой науки и содействие наиболее полному использованию этих достижений в практике коммунистического строительства в СССР.

Академия наук Киргизской ССР своими научными исследованиями и всей своей деятельностью активно участвует в построении коммунистического общества в СССР, помогает делу укрепления мира во всем мире.

3. Академия наук Киргизской ССР осуществляет общее научное руководство исследованиями по важнейшим проблемам естественных и общественных наук, выполняемыми научными учреждениями Академии и высшими учебными заведениями Киргизской республики; определяет в соответствии с основными направлениями научных исследований, устанавливаемыми Академией наук СССР, тематику научно-исследовательских работ в области естественных и общественных наук и осуществляет их координацию в Киргизской ССР.

4. Для выполнения своих задач Академия наук Киргизской ССР:

а) осуществляет в своих учреждениях раз-

работку ведущих научных проблем в соответствии с основными направлениями научных исследований в области естественных и общественных наук и государственными планами развития народного хозяйства;

б) содействует эффективному использованию научных, научно-технических и культурных достижений в практике коммунистического строительства в СССР;

в) в установленном порядке разрабатывает и представляет проект планов научно-исследовательских работ АН Киргизской ССР;

г) осуществляет контроль за развитием научных исследований в области естественных и общественных наук в республике;

д) определяет по согласованию с Академией наук СССР направление работ научно-исследовательских учреждений Академии наук Киргизской ССР;

е) организует секции научных советов по важнейшим проблемам в области естественных и общественных наук, а также научные советы по региональным проблемам;

ж) осуществляет подготовку научных кадров и ведет работу по повышению квалификации научных сотрудников;

з) выполняет поручения руководящих органов по проведению научных экспертиз и консультаций;

и) публикует результаты научных исследова-

ний научных учреждений и членов Академии, а также других ученых, представляющих в Академию свои труды;

к) содействует пропаганде достижений науки и распространению научных знаний.

5. Академия наук Киргизской ССР проводит научно-исследовательскую работу по плану, утвержденному Советом Министров Киргизской ССР и Президиумом Академии наук СССР.

6. Академия наук Киргизской ССР имеет в своем составе отделения:

1) Отделение физико-технических и математических наук;

2) Отделение химико-технологических и биологических наук;

3) Отделение общественных наук.

Отделения объединяют членов Академии наук Киргизской ССР по соответствующим областям и направлениям наук.

7. Академия наук имеет научно-исследовательские институты, отделы, лаборатории, станции, библиотеки, Ботанический сад, научно-исследовательские экспедиции и другие научные, а также научно-вспомогательные учреждения, предприятия и организации.

При Академии наук Киргизской ССР состоят научные общества или отделения всесоюзных научных обществ, организуемые в установленном порядке.

8. Академия наук Киргизской ССР созыраёт

научные сессии, съезды, конференции и совещания для обсуждения научных проблем, а также вопросов координации научно-исследовательской работы по естественным и общественным наукам в республике.

9. Академия наук Киргизской ССР осуществляет научные связи с научно-исследовательскими организациями и учреждениями республики и СССР, министерствами, ведомствами, государственными комитетами, советами народного хозяйства, предприятиями, научными и научно-техническими обществами.

10. Академия наук Киргизской ССР имеет право юридического лица. Смета Академии наук включается в государственный бюджет Киргизской ССР.

II. Состав Академии наук Киргизской ССР

11. В состав Академии наук Киргизской ССР входят почетные академики, академики и члены-корреспонденты.

12. Академиками Академии наук Киргизской ССР избираются ученые, обогатившие науку трудами большого научного значения.

13. Членами-корреспондентами Академии наук Киргизской ССР избираются ученые, обогатившие науку крупными научными трудами.

14. Общее число академиков и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР оп-

ределяется Советом Министров Киргизской ССР по представлению Академии наук Киргизской ССР, согласованному с Академией наук СССР.

III. Порядок выборов академиков и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР

15. Выборы академиков и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР производятся не реже одного раза в 2 года и назначаются Президиумом Академии наук Киргизской ССР по согласованию с Президиумом АН СССР в пределах имеющихся вакансий или в случае установления Советом Министров Киргизской ССР новых вакансий.

Время проведения выборов определяет Президиум Академии наук Киргизской ССР.

16. Сообщение Президиума Академии наук Киргизской ССР о проведении выборов академиков и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР публикуется в республиканской печати не позднее чем за два месяца до проведения выборов.

17. Научным учреждениям, общественным организациям, научным работникам и их группам предоставляется право в течение одного месяца со дня публикации письменно сообщать Академии наук Киргизской ССР, с соответствующей мотивировкой, имена кандидатов в академики и члены-корреспонденты Академии наук

Киргизской ССР по указанным в публикации специальностям.

Имена выдвинутых с учетом рекомендаций Академии наук СССР и зарегистрированных кандидатов в академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР публикуются в республиканской печати не позднее чем за 15 дней до выборов.

18. Выборы академиков и членов-корреспондентов АН Киргизской ССР производятся на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР тайным голосованием из числа лиц, получивших рекомендации Общих собраний соответствующих отделений Академии наук СССР и Академии наук Киргизской ССР.

Кандидатуры, выдвинутые для избрания в академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР, обсуждаются на Общем собрании соответствующего Отделения Академии наук Киргизской ССР и принимаются открытым голосованием простым большинством голосов академиков и членов-корреспондентов Отделения, участвующих в Общем собрании Отделения.

Право решающего голоса на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР имеют академики АН Киргизской ССР.

Общее собрание Академии наук Киргизской ССР правомочно проводить выборы, если на заседании присутствуют не менее 2/3 всех акаде-

миков АН Киргизской ССР. Избранными считаются лица, получившие не менее 2/3 голосов от списочного состава академиков АН Киргизской ССР.

В списочный состав Академии наук не включаются академики, находящиеся во время проведения выборов в заграничных командировках, живущие за пределами республики и не имеющие возможности присутствовать на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР, а также академики Академии наук Киргизской ССР, состояние здоровья которых исключает возможность их участия в заседаниях и голосовании.

IV. Обязанности и права академиков и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР

19. Главная обязанность академика и члена-корреспондента Академии наук Киргизской ССР состоит в том, чтобы обогащать науку новыми достижениями и открытиями путем лично осуществляемых научных исследований, организации коллективной разработки ведущих научных проблем и научного руководства этой разработкой.

Академики и члены-корреспонденты имеют право на предоставление им Президиумом Академии наук Киргизской ССР условий, необходимых для проведения лично осуществляемых ими по решению соответствующего Отделения и Пре-

зидиума Академии наук Киргизской ССР научных работ.

Академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР активно содействуют внедрению достижений науки в народное хозяйство и использованию их в культурном строительстве, ведут работу по подготовке и повышению квалификации научных кадров и обязаны выполнять поручения Президиума Академии наук Киргизской ССР и соответствующего Отделения.

Академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР участвуют в работе Общего собрания Академии наук Киргизской ССР и в работе соответствующего Отделения.

20. Каждый академик и член-корреспондент Академии наук Киргизской ССР является членом одного из Отделений Академии наук в соответствии со своей научной специальностью.

21. Академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР ежегодно представляют в соответствующие отделения Академии наук отчет о своей деятельности.

Отчеты академиков и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР заслушиваются на заседаниях Президиума Академии наук и заседаниях Бюро Отделений.

22. Члены Академии наук Киргизской ССР имеют право вносить на рассмотрение Президиума Академии наук и Отделения научные и научно-организационные вопросы, а также через

Президиум Академии и Отделение вносить такие вопросы на обсуждение Общего собрания Академии и Общего собрания Отделения.

23. Академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР могут быть лишены своего звания по постановлению Общего собрания Академии наук Киргизской ССР, если деятельность их направлена во вред Союзу ССР.

При исключении академика или члена-корреспондента Академии наук Киргизской ССР действует порядок голосования, предусмотренный при выборах.

V. Общее собрание Академии наук Киргизской ССР

24. Высшим органом Академии наук Киргизской ССР является Общее собрание, состоящее из академиков и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР. Общее собрание считается правомочным, если на нем присутствует 2/3 списочного состава академиков Академии наук Киргизской ССР.

25. Общее собрание Академии наук Киргизской ССР обсуждает и определяет направления научных исследований в области естественных и общественных наук в республике, решает организационные вопросы деятельности Академии, ежегодно заслушивает и утверждает отчетные доклады Президиума, Отделений и других уч-

реждений Академии, а также ее членов; обсуждает проблемы научного и научно-организационного характера; избирает академиков и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР и Президиум Академии наук; избирает директоров научно-исследовательских учреждений Академии.

26. Сессии Общего собрания Академии наук Киргизской ССР созываются по мере надобности, но не реже двух раз в год. Годичные собрания Академии наук созываются в первом квартале года.

Каждый член Академии наук, желающий внести какой-нибудь вопрос на обсуждение Общего собрания, должен заблаговременно известить Президиум Академии наук в письменном виде.

27. Правом решающего голоса в Общем собрании Академии пользуются академики Академии наук Киргизской ССР.

Члены-корреспонденты Академии и руководители научных учреждений пользуются правом совещательного голоса.

28. Вопросы на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР решаются простым большинством голосов присутствующих лиц, имеющих право решающего голоса, за исключением тех случаев, когда, согласно настоящему Уставу, для принятия решений требуется не менее 2/3 или 3/4 голосов.

VI. Президиум Академии наук Киргизской ССР

29. Президиум Академии наук образуется в составе президента, вице-президентов, главного ученого секретаря Президиума Академии наук и других членов Президиума в количестве, определяемом Общим собранием Академии наук Киргизской ССР.

Президент Академии наук избирается Общим собранием Академии наук из числа академиков сроком на четыре года.

Вице-президенты Академии наук Киргизской ССР и другие члены Президиума избираются Общим собранием Академии из числа академиков и членов-корреспондентов сроком на четыре года.

Главный ученый секретарь Президиума Академии наук избирается Президиумом из числа избранных Общим собранием членов Президиума — академиков и членов-корреспондентов Академии сроком на четыре года.

Выборы президента, вице-президентов и других членов Президиума производятся тайным голосованием простым большинством голосов. Выборы всего состава Президиума производятся одновременно, один раз в четыре года.

При выборах Президиума соблюдается принцип систематического обновления его состава и ответственности руководства.

Члены Президиума избираются, как правило,

не более чем на два срока подряд. В исключительных случаях ученые могут быть избраны в состав Президиума более чем на два срока подряд при условии, если за них подано не менее 3/4 голосов академиков, участвующих в тайном голосовании.

Распределение обязанностей между членами Президиума устанавливается Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

30. Президиум Академии наук Киргизской ССР осуществляет решения Общего собрания Академии наук и в период между сессиями Общего собрания руководит всей деятельностью Академии.

Во всей своей деятельности Президиум Академии наук Киргизской ССР подотчетен Общему собранию Академии наук Киргизской ССР. Президиум докладывает Общему собранию о важнейших решениях, принятых им в период между сессиями Общего собрания.

Общее собрание Академии может большинством 2/3 голосов общего (списочного, см. п. 18) числа академиков Академии наук Киргизской ССР досрочно освободить отдельных членов Президиума Академии наук и избрать вместо выбывших новых членов на оставшийся срок до очередных выборов Президиума Академии.

Решение о досрочном освобождении отдельных членов Президиума принимается тайным голосованием; выборы новых членов Президиума

производятся в соответствии с настоящим Уставом Академии.

31. Президиум Академии наук Киргизской ССР:

а) созывает сессии Общего собрания Академии наук Киргизской ССР;

б) основывает в установленном законом порядке научно-исследовательские и научно-вспомогательные учреждения и предприятия, необходимые для выполнения Академией наук ее задач, и утверждает положения об этих учреждениях и предприятиях;

организует секции научных советов по важнейшим комплексным проблемам естественных и общественных наук, научные советы по региональным проблемам, а также комитеты и комиссии;

в) созывает научные съезды, конференции и совещания, организует исследовательские экспедиции;

г) утверждает планы научно-исследовательских работ Отделений и научных учреждений, планы изданий Академии наук и контролирует выполнение этих планов;

д) представляет на обсуждение и утверждение Общего собрания Академии наук годовые отчеты о деятельности Академии и Президиума АН Киргизской ССР;

определяет по согласованию с Академией наук СССР направление работ и специализацию

научно-исследовательских учреждений Академии наук Киргизской ССР;

осуществляет научные связи с академиями наук союзных республик и другими научными учреждениями СССР;

осуществляет в установленном порядке международные связи Академии наук Киргизской ССР;

е) руководит подготовкой научных кадров и повышением квалификации научных сотрудников Академии;

ж) принимает меры к обеспечению использования результатов научно-исследовательских работ в народном хозяйстве и культурном строительстве;

з) присуждает премии за научные труды, имеющие большое значение для развития народного хозяйства и культуры Киргизской ССР.

32. Президиум Академии наук Киргизской ССР утверждает в должностях: заместителей, директоров институтов по научной работе и руководителей других учреждений в системе Академии наук, ученых секретарей, руководителей секторов и лабораторий, а также старших научных сотрудников научных учреждений и состав редакционных коллегий журналов.

33. Президиум Академии наук Киргизской ССР является главным распорядителем кредитов Академии наук. Он утверждает годовую смету Академии, распределяет в соответствии с пла-

ном научно-исследовательских работ отпускаемые Правительством ассигнования между учреждениями Академии и контролирует правильность расходования средств.

34. Президиум Академии наук Киргизской ССР осуществляет контроль за соблюдением Устава Академии наук Киргизской ССР всеми учреждениями и должностными лицами Академии.

35. При Президиуме Академии наук Киргизской ССР состоят:

- а) Редакционно-издательский совет;
 - б) Издательство Академии наук Киргизской ССР;
 - в) Библиотека Академии наук Киргизской ССР;
 - г) Библиотечный совет Академии наук Киргизской ССР;
 - д) научные советы, комитеты, комиссии, научные общества;
 - е) Терминологическая комиссия;
 - ж) предприятия и организации, действующие на началах хозяйственного расчета.
36. Президиум Академии наук Киргизской ССР имеет служебный аппарат, действующий на основе положений о нем, утверждаемых Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

VII. Отделения Академии наук Киргизской ССР

37. Отделение Академии наук Киргизской ССР является научным и научно-организацион-

ным центром, объединяющим в Академии наук ученых одной или нескольких отраслей наук.

Отделение Академии наук Киргизской ССР несет ответственность и отчитывается перед Общим собранием и Президиумом Академии наук Киргизской ССР за развитие соответствующей области науки в республике, а также за состояние работы научных учреждений, входящих в состав Отделения.

38. Высшим органом Отделения Академии наук Киргизской ССР является Общее собрание Отделения, состоящее из академиков и членов-корреспондентов Академии наук по данному Отделению.

Общее собрание Отделения:

а) обсуждает основные направления и принципиальные вопросы развития и планирования соответствующей области науки в республике, внедрения результатов научных исследований в народное хозяйство и использования их в культурном строительстве;

б) обсуждает результаты научных исследований и рассматривает сводные планы научно-исследовательских работ в соответствующей области науки;

в) обсуждает в своей области науки направление работ и специализацию научно-исследовательских учреждений Академии наук Киргизской ССР и вносит соответствующие предложения в Президиум Академии наук Киргизской ССР;

г) рассматривает вопросы организации новых научных учреждений в Академии наук Киргизской ССР, а также вопросы изменения структуры и направления работы существующих научных учреждений и вносит соответствующие предложения в Президиум Академии наук Киргизской ССР;

д) организует постоянные и временные комиссии, а также научные советы при Отделении и утверждает их состав;

е) заслушивает отчеты о научной работе и подготовке кадров научных учреждений Академии наук Киргизской ССР, а также о деятельности по внедрению результатов законченных научно-исследовательских работ в народное хозяйство и культурное строительство;

ж) заслушивает и утверждает отчет о работе Отделения;

з) избирает Бюро Отделения;

и) созывает научные сессии, конференции и совещания для обсуждения научных проблем и вопросов координации научно-исследовательских работ в республике по соответствующей области науки;

к) выносит рекомендации по кандидатурам, выдвинутым для выборов в академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР (выдвинутая кандидатура считается рекомендованной при получении открытым голосованием

простого большинства голосов от числа присутствующих членов Отделения).

39. Работой членов Отделения в период между собраниями Отделения руководит Бюро Отделения, возглавляемое вице-президентом Академии наук Киргизской ССР.

Члены Бюро Отделения избираются собранием Отделения из числа членов Отделения на четыре года и утверждаются Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

Ученый секретарь Отделения назначается по представлению Бюро Отделения Президиумом Академии наук Киргизской ССР сроком на 4 года из числа докторов или кандидатов наук.

Выборы членов Бюро Отделения производятся тайным голосованием простым большинством голосов и одновременно один раз в четыре года.

При выборах руководства Отделения соблюдается принцип систематического обновления и преемственности руководства.

На руководящие должности члены Отделения могут быть избраны не более чем на два срока подряд.

В исключительных случаях ученые могут быть избраны более чем на два срока подряд при условии, если за них подано не менее 3/4 голосов членов Отделения, участвующих в тайном голосовании.

40. Бюро отделения:

а) созывает общие собрания Отделения;

б) осуществляет оперативное руководство всеми вопросами, входящими в компетенцию Отделения; организует подготовку к рассмотрению на собраниях Отделения научных и научно-организационных вопросов, отнесенных к компетенции Отделения, обеспечивает выполнение решений собраний Отделения;

в) осуществляет общее руководство работой комиссий по присуждению премий, организует обсуждение результатов их работы и представляет в Президиум Академии наук Киргизской ССР предложения о присуждении премий.

41. Вице-президент Академии наук, руководящий деятельностью Бюро Отделения, является докладчиком на заседаниях Президиума Академии наук Киргизской ССР по вопросам, отнесенным к компетенции Отделения, председательствует на собраниях Отделения и в своих действиях подотчетен Общему собранию и Президиуму Академии наук Киргизской ССР.

42. Право решающего голоса в собраниях Отделения имеют академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР по данному Отделению.

Директор Института, если он не является действительным членом или членом-корреспондентом Академии наук Киргизской ССР, принимает участие в собрании соответствующего Отделения с правом совещательного голоса.

43. Вопросы на общих собраниях Отделения

решаются простым большинством голосов присутствующих, имеющих право решающего голоса, за исключением случаев, когда, согласно настоящему Уставу, для принятия решения требуется большинство — не менее 3/4 голосов.

44. При Отделениях и институтах с разрешения Министерства высшего и среднего специального образования СССР могут быть учреждены ученые советы по приему к защите диссертаций на соискание ученых степеней.

45. Положение об Отделении Академии наук утверждается Общим собранием Академии наук Киргизской ССР.

VIII. Научно-исследовательские учреждения Академии наук Киргизской ССР

46. Основными учреждениями научно-исследовательской деятельности Академии наук Киргизской ССР являются ее научно-исследовательские институты, самостоятельные отделы и лаборатории.

47. Во главе научно-исследовательского учреждения Академии наук Киргизской ССР стоит директор института, заведующий самостоятельным отделом или лабораторией.

Директор института Академии наук Киргизской ССР избирается по согласованию с Академией наук СССР тайным голосованием простым большинством голосов на Общем собрании Ака-

демии наук Киргизской ССР из числа ведущих ученых сроком на четыре года.

48. Научно-исследовательские институты Академии наук Киргизской ССР действуют на основе положения об институте Академии наук, утверждаемого Общим собранием Академии.

IX. Особые права Академии наук Киргизской ССР

49. Академия наук Киргизской ССР имеет право хранить рукописи ученых, деятелей литературы, культуры и искусства, а также архивные материалы учреждений Академии наук и другие материалы, представляющие ценность для науки и ее истории.

50. Академия наук Киргизской ССР имеет право обмена печатными изданиями с научными учреждениями, высшими учебными заведениями и библиотеками СССР и союзных республик, а также с библиотеками учреждений других стран.

51. Общее собрание Академии наук Киргизской ССР, Президиум Академии наук, научно-исследовательские институты и другие приравненные к ним научные учреждения Академии наук имеют печати с изображением государственного герба Киргизской ССР и с обозначением наименования соответствующего учреждения на киргизском и русском языках.

X. Порядок изменения Устава Академии наук Киргизской ССР

52. Изменение Устава Академии наук Киргизской ССР производится по решению Общего собрания Академии наук, принятому большинством (не менее 2/3) голосов общего (списочного, см. п. 18) числа академиков Академии наук Киргизской ССР.

Подписано в печать 18/III-1964 г. Формат бумаги
84×108¹/₃₂. Объем 0,88 п. л., уч.-изд. 1 л.
Д — 02662 Заказ 784/1 Тираж 200 экз.

Г. Фрунзе, типография АН Киргизской ССР

